

## BRIEFING NOTE #10: 14. NOVEMBER 2017

### VÆRTSREGERINGENS STYRING AF OLIE- OG GASAKTIVITETER



**Eduardo Pereira, Professor i naturressource- og energijura, Universidad Externado de Colombia, Colombia**

*Dette notat stammer fra seminaret om borgerinddragelse inden for råstofindustrien i Arktis afholdt af forskningscenteret på Iisimatusarfik, d. 17 oktober 2017. Præsentationerne og diskussionen fra seminaret kan ses på: <http://uk.uni.gl/research/arctic-oil-and-gas-research-centre/videos.aspx>*

Rettigheder til olie- og gasressourcer tilhører næsten altid de stater, som ressourcerne befinder sig i (værtslandene). Som en konsekvens heraf forbeholder disse staters regeringer (værtsregeringer) sig typisk retten til eksklusivt at styre udnyttelsen af olie- og gasressourcer. Værtsregeringens rolle som forvalter af ressourcerne kan udøves i forskellig grad. Nogle lande fører en streng kontrol med deres naturressourcer. Eksempelvis har Norge etableret juridiske rammer, som fastsætter nogle ganske omfattende regler vedrørende de beføjelser, som Norge har som resourceforvaltninger og om hvordan kulbrinteaktiviteter kan udføres. Andre værtslande udøver ikke deres rettigheder som resourceforvaltere i samme omfang eller med samme detaljeringsgrad. Eksempelvis giver Brasiliens licensordning virksomheder flere frihedsgrader i forhold til at afgøre hvordan og hvornår kulbrinteaktiviteter kan udføres. Omfanget af værtslandets kontrol over dets olie- og gasressourcer kan være knyttet til omfanget og modenheten af den nationale juridiske ramme for kulbrinteaktiviteter, kapaciteten, ønsket, politikker og kompetencer hos værtsregeringen i forhold til at agere som resourceforvalter og til at gribe ind i økonomien, såvel som den relative konkurrencedygtighed hos værtslandet i forhold til at tiltrække udenlandske investeringer til dets kulbrinteindustri.

Ligegyldigt hvor streng kontrol regeringen fører med sine kulbrinteaktiviteter, indebærer værtslandets ret til eksklusivt at forvalte naturressourcerne normalt, at hvis en virksomhed er interesseret i at søge efter og producere olie og gas, skal den først skaffe tilladelse fra den pågældende værtsregering til at udføre sådanne kulbrinteaktiviteter. Tilladelsen har typisk én af to former; nogle værtsregeringer tillader kulbrinteaktiviteter ved at tildele en kulbrintelicens, hvilket er et offentligretligt instrument. Andre værtsregeringer tillader kulbrinteaktiviteter ved at indgå en gensidigt bindende kontrakt, hvilket typisk er et privatretligt instrument. Selvom der har været en udvikling i retning af øget regulering af kulbrinteaktiviteter over de seneste år, er det traditionelt sådan at de juridiske rammer om kulbrinteaktiviteter er mindre udviklede i værtslande med et kontraktbaseret regime.

Grundet de mange forskellige typer risici der er knyttet til olie- og gasindustrien, opererer spillerne i industrien i en usikkerhedssfære. Denne usikkerhed påvirker tildelingen af kulbrintelicenser og kulbrintekontrakter, investeringsbeslutninger, udviklingen af projekter samt styringen og driften af kulbrinteaktiviteter i al almindelighed. Typiske risici er

efterforskningsrisici, driftsrisici, sundheds-, sikkerheds- og miljømæssige risici, tekniske risici og politiske risici, som alle kan påvirke de estimerede omkostninger til og implementeringen af et projekt. Mange af disse risici kan materialisere sig på ethvert givent tidspunkt i løbet af projektet, og derfor kan omkostningsestimater og effektiviteten af driften blive påvirket ganske kraftigt på ethvert tidspunkt i projektets levetid. Desuden bør man tage med i betragtningen, at et kulbrinteprojekt er teknisk krævende og kapitalintensivt, når man evaluerer det overordnede risikoscenarie. Der går lang tid fra den indledende investering til der skabes indtægter. Herudover bliver kulbrinteaktiviteter i højere og højere grad gennemført i barske og utilgængelige omgivelser og i isolerede områder, efterhånden som adgang til 'nem olie' mindskes. Af den grund bør værtsregeringer og investorer overveje hvad deres prioriteter, risici og gevinster er, før de griber eller tilbyder at gribe nye upstream investeringsmuligheder.